

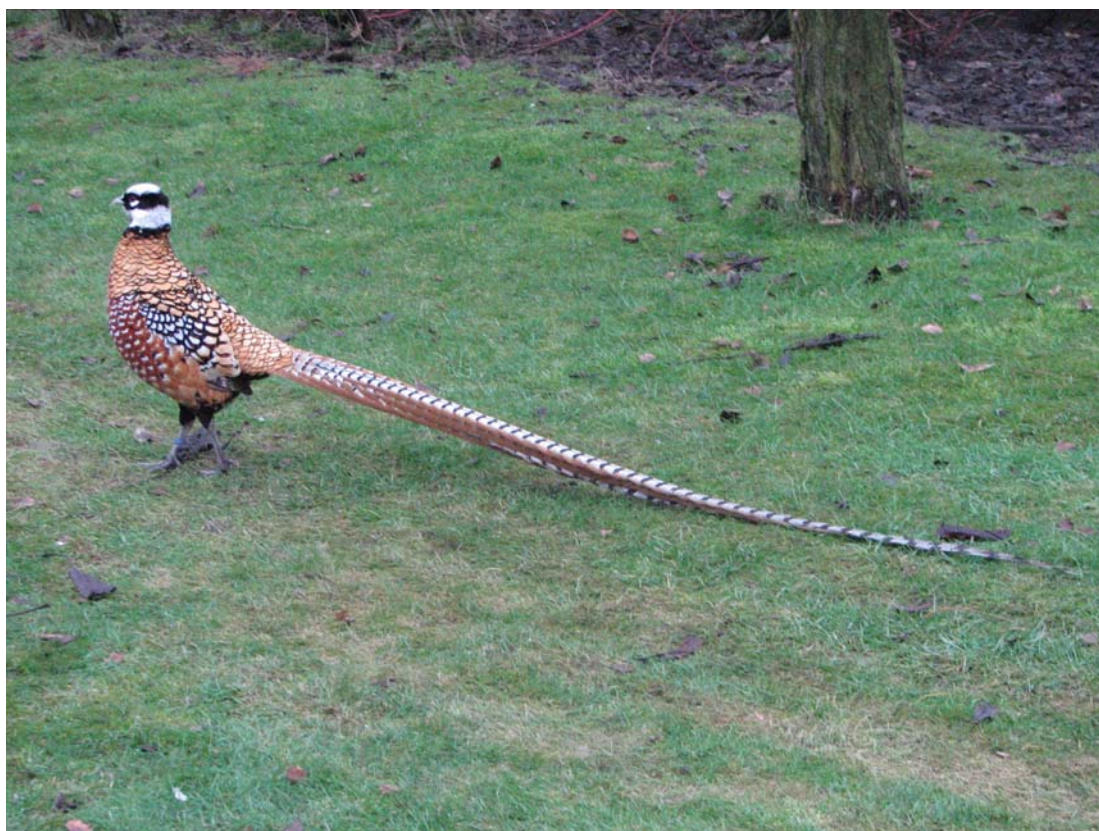
WPA Benelux

Nieuws 2010/1

WPA – Nieuwsbrief 1 – 2010

- Blz. 2 Van het bestuur
- Blz. 3 Nieuwsflits, welkom aan nieuwe leden en agenda
- Blz. 4 Reisverslag Portugal
- Blz. 7 Nieuws uit Beijing Zoo
- Blz. 9 WPA Census
- Blz. 10 Lidmaatschap 2010, foto's reisverslag Portugal

Koningsfazant bij lid WPA-Benelux

Colofon

Voorzitter

Ludo Pinceel

Secretaris

Paulo Raeymaekers

Penningmeester

Teun van de Braak

Leden

Dr. Serafino Di Cristofaro
Frédéric Verstappen

Coördinator studbook

vacant

Website

www.wpa-benelux.info

E-mail

info@wpa-benelux.info

Webmaster

vacant

Hoofdredakteur

Nieuwsbrief

Ludo Pinceel

Leden European

Conservation Breeding Group

Ludo Pinceel
Paulo Raeymaekers
Frédéric Verstappen

Internationale contacten

Steven Vansteenkiste

Veterinaire aspecten

Loi Burger

Ereleden

Han Assink, postuum
Dieter Arnolds
Madelon Willemsen

Postadres secretariaat

Paulo Raeymaekers
Lage weg 37c
2470 Retie
België

Raad van Advies

R. van Bocxtaete
Ir. R. Holsheimer
Prof. Dr. G.M. Dorrestein
Drs. Ir. P.P. van der Lugt

Van het bestuur

In de laatste nieuwsbrief van vorig jaar hebben we iedereen al het beste gewenst voor het nieuwe jaar want in de maand februari is het eigenlijk te laat om nog met nieuwjaarswensen af te komen. Toch nog maar eens in naam van het hele bestuur van WPA-Benelux het allerbeste voor 2010.

We hopen dat twee koude winters op een rij het kweekbestand en de conditie van onze dieren niet al te zeer aangetast hebben en dat we in het komende broedseizoen toch voldoende succes kunnen boeken. We weten nu in ieder geval dat een echte winter nog steeds kan, ondanks de opwarming van de aarde en we moeten daar hoe dan ook bij het kiezen van de soorten die we willen houden terdege rekening mee houden. Voor fazanten die normaal in de Himalaya of in gematigde streken voorkomen is vocht meestal schadelijker dan flinke vorst, maar voor andere soorten, die tropische omstandigheden gewend zijn, is een lange koudeperiode, zoals we die nu al twee jaar meemaakten, een echte kwelling. Willen we deze soorten toch houden, dan moeten we minstens vorstvrije ruimtes voorzien. Maar al te vaak wordt er aangevoerd dat bepaalde soorten zonder problemen (of bijverwarming) hier bij ons kunnen overwinteren, maar over de conditie waarmee die dieren aan het broedseizoen moeten beginnen wordt niet gerept. Vergelijk maar even met jezelf: het is niet omdat je niet onmiddellijk doodgaat dat je een behoorlijk leven hebt. Als we dieren houden moeten we niet alleen aan de kosten voor hun voedsel denken, maar ook de andere investeringen (huisvesting, verwarming, medische zorgen...) mee in rekening brengen.

In dit nummer komen we nog even terug op de fazantendag in Kerkrade en krijg je het beloofde artikel over Beijing zoo. Verder lees je een verslag van ons bezoek aan Portugal, waar naast een ECBG-vergadering ook de eerste officiële activiteit, zeg maar fazantendag, van deze nieuwe WPA-afdeling doorging.

We eindigen ditmaal met een oproep om zo talrijk mogelijk op onze jaarvergadering te Budel aanwezig te zijn. Naast het officiële gedeelte zullen er nog mooie videobeelden getoond worden en we kunnen er in ieder geval tussen pot en pint gezellig van gedachten wisselen.

Nieuwsflitsen

Op 23 en 24 januari ging in de Vestlandhalle te Recklinghausen voor de vijftiengste keer de vogelshow “Juwelen der Natur” door. Deze tentoonstelling wordt jaarlijks georganiseerd door het “Verein für Ziergeflügel” en lokt telkens massa’s mensen uit binnen- en buitenland. Ook dit jaar waren op zaterdag heel wat bekende WPA-gezichten te zien uit Duitsland, Oostenrijk, Zwitserland en uit de Benelux. De bijeenkomst is ook steeds de ideale gelegenheid om dieren uit te wisselen en op hun eindbestemming te krijgen. Het was er op de parking dan ook vaak drukker dan in de zaal, al kon je daar met momenten ook op de koppen lopen.

De goudfazanten van de Werkgroep Kraagfazanten blijven erg gevraagd, vooral in het buitenland. Een bekende Italiaanse liefhebber Giovanni Ferretto uit Verona stapt in het 5000-project om samen met een aantal vrienden in Italië een populatie soortzuivere goudfazanten uit te bouwen. Hij kreeg daarvoor van de werkgroep de beschikking over 5 koppels. Ook in het Westküstspark in Sankt Peter Ording, een toeristische trekpleister aan de Noordzeekust van Schleswig-Holstein, zullen vanaf volgend jaar goudfazanten van onze populatie te zien zijn.

De plannen om eieren vanuit de zoo van Beijing naar de zoo van Paington (UK) over te brengen worden verder uitgewerkt (zie hiervoor ook nieuwsbrief 2009-3). De bedoeling is dat er al dit broedseizoen eieren van de twee soorten kraagfazanten en van de zilverfazant vanuit China zouden worden overgevlogen. Op de laatste ECBG-vergadering in Portugal is besloten de eventuele dieren die uit dit project beschikbaar komen respectievelijk toe te vertrouwen aan de werkgroep kraagfazanten en aan de ‘Arbeitsgruppe Silberfazanen’.

Welkom aan nieuwe leden

Kerckhofs Kevin - België

Agenda

26 maart 2010 : jaarvergadering te Budel om 20h00

9-10 april 2010 : WPA-Frankrijk Fazantendag en ECBG-meting te Sologne

22 mei 2010 : Bijeenkomst EJFG in PTC (Practical Training Centre) te Barneveld

12. June 2010 : Bijeenkomst WPA-Duitsland in Zoo Pilsen, Tsjechië.

3-5 sept 2010 : WPA-Duitsland Fazantendag en ECBG-meting in Zoo Keulen

18 sept 2010 : Fazantendag WPA-Benelux in Plankendaal

4 november 2010 Internationaal Galliformes-Symposium te Thailand

WPA organiseert een bezoek aan Ierland van 12 tot 14 maart 2010 .

Er zijn bezoeken voorzien aan : **Tommy Haran’s collection in Julianstown , Donal Champion’s collection in Kilkenny** en aan **Dublin Zoo** .

Meer informatie bij : Billy Wilson

WILSON DESIGN ASSOCIATES

Consulting Structural Engineers

13 Hightown Road Glengormley

Co Antrim BT36 7TZ

Tel: +44(0)28 9087 9090

Fax: +44(0)28 9087 9091

Email: billy@wilsonda.com

Op bezoek bij onze Portugese collega's

Vrijdag 27-11: 9de ECBG vergadering in Alcobaça, Portugal

De gastheer voor deze vergadering was WPA's nieuwste chapter: Portugal. De bijeenkomst werd gehouden op een prachtige locatie met uitzicht op Alcobaça. Als gasten waren ook Telma Auraujo, curator vogels van Lissabon zoo, en Andreia Pinto, curator van vogelpark Lourousa aanwezig.

Op de vergadering is er gesproken over de ontwikkelingen binnen **EAZA**, zoals het aanstellen van een opvolger voor Alain Hennache als chair van de Galliformes TAG. Zoals verwacht werd het Simon Jensen, de curator van vogelpark Walsrode en nieuwe voorzitter van WPA-Duitsland. De Galliform TAG heeft het voorstel om **eieren te importeren** uit de zoo van

Peking unaniem goedgekeurd. De eieren zullen van vogels met gekende origine zijn en zullen in Paignton Zoo worden uitgebreed in een fonkelnieuwe broedfaciliteit. Het is een pilootproject dat in een eerste fase begint met het importeren van goud-, Lady- en zilverfazant eieren. Als het een succes blijkt dan zullen er in de toekomst eieren van meer waardevolle soorten volgen.

De eerste stalen voor het **Wallich DNA project** worden opgestuurd naar de universiteit van Göteborg in Zweden. Het gaat voorlopig enkel om dieren uit dierentuinen en als het nodig blijkt kunnen stalen uit particuliere collecties volgen.

Voor elk van de 23 **Westelijke Tragopan** in Sarahan is een kweekplan opgesteld en dit document zal door de Indische overheid gebruikt worden voor het eerste stamboek van deze soort. In november vorig jaar werden in de zoo van Peking gloednieuwe volières in

gebruik genomen voor het kweken van **Chinese glansfazanten** en **bloedfazanten**.

Gary Robbins zet zijn werk als stamboekhouder van **Maleisische- en Bergpauwfazant** verder, maar geeft dat van de Argus door aan Jo Gregson van Paignton Zoo.

Met 29 vogels voor de Maleisische en 33 voor de Bergpauwfazant nemen de populaties af. Het grootste probleem hier is dat men geen beroep kan doen op vogels uit private collecties omwille van niet gekende origine.

Matthieu Dorval, hoefdierenverzorger van de Ménagerie de Paris, is voorgedragen als opvolger voor het stamboek van de **Cabot en Blyth tragopan**.

Zaterdag 28-11: Bezoek aan de Portugese fazantendag te Santarem

Op zaterdag waren we aanwezig op de eerste fazantendag van WPA-Portugal die gehouden werd op de vogelbeurs Avisan. Opvallend was dat de gemiddelde leeftijd van de aanwezigen heel wat lager lag dan die van de gasten. In Portugal is er dus zeker nog hoop voor de toekomst van de

fazantenkweek. De algemene voorzitter van WPA, Prof. Tim Lovel opende de vergadering. Een vertegenwoordiger van de bevoegde instanties hield een aandachtig gevolgde lezing over CITES en wetgeving, die blijkbaar in elk Europees land anders is. Andreia Pinto had het over censussen en het belang van gegevens

verzamelen. Verder was er een lezing door Ludo Pinceel over de werking van de kraagfazantenwerkgroep en een hele reeks prachtige videobeelden van weinig bekende fazantensoorten, zoals altijd met brio gebracht door John Corder.

Avisan zelf is een grote beurs van allerlei vogels en reptielen en hun benodigdheden. In andere zalen waren honden-, cavia- en paardenshows.

Zondag 29-11: Bezoek aan de fazanterie te Alcobaça en wijnhuis Quinta Do Sanguinhal

Op zondag brachten we een bezoek aan de fazanterie in Alcobaça waar Paula Grilo, voorzitter van WPA-Portugal werkt. Het is een private collectie van fazanten en watervogels, die zij daar beheert en met haar kennis zorgt ze ervoor dat de dieren een optimale verzorging krijgen en dat uit zich vooral in de nieuwe volières die behoorlijk ruimer zijn dan de oudere.

Daarna gingen we langs bij het educatief project dat Paula daar samen met haar man Ben

ontwikkelt. Het gaat om een soort kinderboerderij waar scholen op bezoek komen om er kennis te maken met ecologisch verantwoorde land- en tuinbouw, dierenkweek en energiewinning. We konden er een aantal bijna verdwenen oude landrassen van runderen,

varkens, geiten en schapen bewonderen. Er worden ook biologische groenten en fruit geteeld. Heel interessant is ook een parkje waar op verschillende alternatieve manieren aan energiewinning gedaan wordt. We zagen er de nieuwste typen van zonnepanelen en kleine, maar professionele windmolens.

In de namiddag werden we door onze Portugese collega's naar Sanguinhal gereden waar we een prachtig oud wijnhuis konden bezoeken. Na de rondleiding in de wijngaarden en de stokerij konden we hun wijnen proeven in de imposante oude perszaal. Een heerlijke lunch van streekgerechten zorgde ervoor dat we ondanks deze uitgebreide proeverij toch op de been bleven en tegen de avond vertrokken we dan richting Lissabon.

Maandag 30-11: Bezoek aan de zoo van Lissabon

Maandagmorgen hadden we een afspraak met Telma Araujo, vogelcurator in de zoo van Lissabon, die de hele voormiddag tijd uitgetrokken had om ons rond te leiden in haar dierentuin.

Uiteraard begonnen we in de vogelafdeling waar we achter de schermen onder andere een 22 jaar oude hen te zien kregen van de keizerfazant. Problemen in verband met huishouding, verzorging en bestrijding van ongedierte werden er uitvoerig besproken.

De collectie hoenderachtigen omvat heel wat dieren van goede origine met zelfs nog enkele hokko's uit Brazilië. De enige uitzondering vormden de kraagfazanten en dan vooral de Lady Amherstfazant die daar vertegenwoordigd werd door een 'rasechte' kruising.

Lissabon zoo bleek een ruime, aangename en drukbezochte zoo te zijn met vooral een indrukwekkende verzameling grote zoogdieren in aangepaste behuizingen. Na dit boeiende bezoek werd Telma bedankt en moesten we ook afscheid nemen van onze Britse collega's die richting luchthaven vertrokken. Zelf vonden we in de namiddag nog de tijd om de indrukwekkende plantentuin van Lissabon te bezoeken als een

waardige afsluiter van het biologisch gedeelte van onze trip.

Een nieuwe aanpak in Beijing Zoo

In onze vorige nieuwsbrief beloofden we een volledig artikel te wijden aan de conservatie-inspanningen die door Zhang Jing en haar medewerkers worden geleverd in de zoo van Beijing. Verschillende zeldzame fazantensoorten zoals de Chinese glansfazant (*Lophophorus lhuysii*), de Tibetaanse oorfazant (*Crossoptilon harmanni*) en de Chinese ondersoort van de bloedfazanten krijgen daar nu de volle aandacht. Ook soorten die wij wel vanuit onze volières kennen worden niet verwaarloosd. De interessante beelden die de werkgroep kraagfazanten uit China mocht ontvangen bewijzen dat.

Momenteel worden er 26 soorten hoenderachtigen in de zoo gehouden met een totaal van ongeveer 350 individuen. In Europa zou je ver moeten zoeken om nog een zoo met een dergelijke collectie te vinden. In de voorbije jaren was de kweek niet slecht, maar eerder beperkt, met een belangrijke sterfte bij de jonge dieren tijdens de opfok. Zo werden er in 2006 195 dieren van 18 soorten gefokt en in 2007 188 van 17 soorten. In het najaar van 2007 organiseerde WPA een trainingsworkshop in China ter gelegenheid van het symposium daar.

De resultaten lieten niet op zich wachten: in 2008 waren er in september al 474 jongen gefokt van 19 soorten.

De installatie om zelf aangepaste pellets te produceren

Tijdens het broedproces worden de eieren regelmatig gewogen

soorten groenvoer en levende insecten, krijgen de vogels nu pellets die speciaal voor hen zijn

De inspanningen worden geleverd op verschillende vlakken. Eerst en vooral werd de huisvesting grondig aangepakt. De kweekkoppels werden ondergebracht buiten de publieke (erg lawaaierige) zone en de alomtegenwoordige betonvloeren werden uitgetrokken om plaats te maken voor zand. Voor de belangrijke Chinese glansfazant werd een volledig nieuw volièrecomplex ontworpen dat de dieren meer schuilplaatsen biedt en waar ze minder last zullen hebben van de zon.

Ook de voeding werd grondig gewijzigd. Naast verschillende

ontworpen. Daartoe werd een computergestuurde installatie aangeschaft die pellets kan produceren, aangepast aan leeftijd, gewicht en vooral soort. Door via deze pellets extra vitaminen en mineralen toe te dienen zijn heel wat opfokproblemen uit het verleden opgelost. Er wordt ook heel wat aandacht besteed aan onderzoek.

Tijdens het broedproces worden de eieren regelmatig gewogen om het juiste vochtgehalte te garanderen (zie hiervoor ook de bijdrage van Ivo Tresinie op onze fazantendag). Veel minder voor de hand liggend is echter het regelmatig wegen van de dieren zelf. Hiervoor ontwikkelden de onderzoekers een speciaal trainingsschema voor de vogels, waar ze leerden op verzoek uit zichzelf op de weegschaal plaats te nemen.

Weight Watching bij fazanten!

Een keer de vogels dit kennen is het opvolgen van het gewicht een klein kunstje. De resultaten van die wegingen laten dan weer toe het voedingspatroon zo nodig aan te passen.

Een dummy ei in het nest van een wilde bloedfazant

Iets heel anders is onderzoek van het broedproces van fazanten in het wild. Zo worden in de nesten van wilde bloedfazanten dummy eieren gelegd die inwendig van verfijnde apparatuur voorzien zijn. Via de computer kunnen de onderzoekers waarnemen wat de precieze temperatuur is tijdens het broeden, hoeveel de relatieve vochtigheid bedraagt en zelfs hoe en hoe vaak de eieren gekeerd worden. De resultaten van een dergelijk onderzoeksprogramma kunnen van onschatbare waarde zijn om eieren succesvol kunstmatig uit te broeden.

Tenslotte wordt er nu een database van alle dieren bijgehouden. Alle vogels worden nu geringd, wat vroeger niet het geval was. Nu kunnen de populaties van de zeldzame en bedreigde soorten op een oordeelkundige manier beheerd worden.

Het is duidelijk dat China niet alleen op economisch gebied aan een reusachtige inhaalbeweging bezig is. De combinatie van onze kennis en ervaring met hun toenemende

interesse in het behoud van de eigen biodiversiteit zou in de toekomst nog tot interessante samenwerkingsprojecten kunnen leiden.

De WPA-Census

Census wat?

Onder een 'census' verstaat men het systematisch verzamelen en vastleggen van gegevens over de leden van een bepaalde populatie. De methode bestaat erin op regelmatige basis (hier jaarlijks) een telling van de leden van die populatie te organiseren. Dit soort onderzoeken is in feite al door de oude Romeinen uitgevonden (denk aan de volkstelling in het Kerstverhaal). Ze werd daar vooral gebruikt om het aantal volwassen mannen in het Romeinse Rijk te bepalen, wat dan weer van belang was voor de rekrutering van soldaten voor het leger. Vandaar ook de Latijnse term.

Aviornis International voert zo om de zoveel jaar een telling uit van de dieren bij de liefhebbers. De bedoeling is hier tweeledig: enerzijds komen we te weten hoeveel dieren van een bepaalde soort door de liefhebbers gehouden worden en anderzijds wie wat heeft. Verschillende afdelingen van WPA gebruiken ook al geruime tijd tellijsten om het vogelbestand in beschermd milieu te evalueren. Omdat hierin ook de kweekresultaten betrokken worden, is het nodig de lijsten jaarlijks in te vullen. Een klein klusje voor de liefhebber die enkele getallen bij de volwassen dieren en hun kweekresultaten moet invullen: voornamelijk een kwestie van eraan te beginnen, vooral omdat alles online kan gebeuren. Het jaarlijks verwerken van de gegevens is uiteraard wat anders, maar is nu dank zij een aangepast computerprogramma sterk vereenvoudigd.

Siro Serena die lid is van de ECBG voor WPA-Duitsland heeft zich al geruime tijd ingespannen om de census voor iedereen toegankelijk te maken. In de laatste 'Annual Review' van WPA (pag. 16) geeft hij een bondig overzicht van de situatie. Voor 2010 is er nu ook een Nederlandstalig formulier beschikbaar. Surf naar de website: <http://www.wpa-europe.ch.vu/>

Het is de bedoeling dat vanaf nu alle Europese WPA-afdelingen aan deze census meewerken.

Census waarom?

Het bijhouden van het aantal gehouden dieren per soort en de kweekresultaten zijn van groot belang en zullen in de toekomst mee het al dan niet voortbestaan van onze liefhebberij bepalen.

Het is immers zo dat van heel wat soorten het aantal dieren dat nog in het wild voorkomt kleiner en kleiner wordt. Dat houdt in dat de populaties van die soorten, die in beschermd milieu gehouden worden, steeds belangrijker worden voor hun voortbestaan. Iedereen die van oorsprong wilde diersoorten houdt, draagt dus mee een stukje verantwoordelijkheid voor hun behoud.

Het opgeven van een privaat vogelbestand kost slecht weinig moeite, maar kan op termijn een belangrijke bijdrage leveren aan het behoud van de soorten en van onze hobby.

De resultaten van een dergelijke census bewijzen immers:

- dat private kwekers in staat zijn levenskrachtige populaties in beschermd milieu te behouden
- dat wij onze verantwoordelijkheid bij het houden van deze dieren ernstig nemen
- Alleen door concrete, controleerbare cijfers kunnen wij de overheid overtuigen dat beperkingen (positieflisten) en meldingsplicht voor heel wat soorten overbodig is, omdat ze voldoende gekweekt worden en er geen gevaar is dat ze aan de natuur worden onttrokken

- de maatschappij tonen hoe belangrijk de populaties in beschermd milieu wel zijn en dat zeker voor bedreigde diersoorten
- schommelingen en sterke dalingen van het aantal dieren van een bepaalde soort tijdig vaststellen om dan de nodige maatregelen te kunnen treffen om de populaties in beschermd milieu te herstellen.

In de volgende nieuwsbrieven zullen we iedereen hier nog eens aan herinneren Begin echter alvast met de nodige gegevens zoals ringnummers, geboortejaren, herkomst van de dieren, geboortedata van de jongen, geslacht van de jongen enz. te noteren: dat zal je later veel werk kunnen besparen!

Lidmaatschap 2010

Het is weer tijd om je lidmaatschap te vernieuwen door een storting of overschrijving te doen op volgende rekeningnummers:

- Voor Nederland girorekening 1093646 (Postbank)
WORLD PHEASANT ASSOCIATION NEDERLAND-BELGIE
- België 001-2561446-43 (Fortis)
W.P.A. NEDERLAND-BELGIE

De bijdrage voor:

gewoon lidmaatschap : 27 Euro

Lid-begunstiger (fellow member) : 50 Euro

Conservation-lid : 100 Euro

